יג: הקומץ את המנחה פרק שני מנחות

משנה הולכה נגעו בה קסבר הולכה שלא ברגל א'. גסוף פ"ק דזבחים (דף יג.) שמעתי שטעילת אלבע מפגלת ותד טעמא הוא דמסיק עלה אף אנן נמי תניא, כי הכא ואפ"ה לא קאמר עלה קסבר הולכה שלא ברגל ב"ד] הוא: **לאכול** אחד מן הסדרים. הוא הדין אלה אחת מן הסדרים שאותו הסדר פיגול בה] מדבעי רבי יוחנן בגמ' בלחמי תודה מהו במנחת מאפה תנור מהו משמע דמיבעיא ליה משום דהוו שני מיניס אבל אותו מין פשיטא דנתפגל והא דקאמרינן בגמרא אילו איטמאו תד אבר מי איטמא כוליה אע"ג דשייך האי טעמא בחלה אחת שאם נטמאה אחת לא נטמא כל הסדר מ"מ לענין פיגול נתפגל הואיל והוקבעו בסדר אחד ותשיב כחד לענין פיגול טפי מפיגול בירך של ימין דלא נתפגל ירך שמאל ושמא גם לענין טומאה אם נטמאה אחת נטמא כל הסדר והא דנקט הכא ובסיפא אחד מן הסדרים ולא נקט חלה אחת מאחד מן הסדרים ס) משום רבותא דל"ל ובסיפא משום רבותא דחכמים דאע"פ שמשב על כל הסדר אפ"ה אותו סדר דוקא פיגול וטמא ותשני אינו פיגול וטהור: **אי** אמרת בשלמא חד גופא. נראה דהשתא נמי ס"ל דהא דמצטרפין כי ערביהו הייגו מטעם דדרשינן לקמן (דף יד:) הכתוב עשאן גוף אחד והכתוב עשאן שני גופין ומש"ה פריך אי אמרת בשלמא דשתי ירכות חשיבי חד גופא דאם נתפגלה זו מש"ה מצטרף בו] ע) כמו בשמערב דהכתוב עשאן גוף אחד אלא אי אמרת דשתי ירכות נמי חשיבי תרי גופי מה מועיל מה שעשאן הכתוב גוף אחד דאפסר ע) נמי דלמאי דקסבר רב הונא אם חשב בשתי ירכות בזית לא הוי פיגול ע) אם איתא דחשיבא לאחר שהובלו זו מזו ול"ע ובקונטרס פירש בע"א:

פיגול

עבודה חשובה היא על כרחיך משוי לה כקבלה ה"נ כיון דלא סגיא לה דלא עבד לה עבד לה עבודה חשובה היא על כרחיך משוי לה כי הולכה לא לעולם דדמי לקבלה ודקא קשיא לך התם ממילא הבא קא שקיל ורמי מכדי תרוייהו קדושת כלי הוא מה לי ממילא מה לי קא שקיל ורמי: **מתני'** שחט שני כבשים לאכול אחת מן החלות למחר הקטיר שני בזיכין לאכול אחד מן הסדרים ר' למחר רבי יוסי אומר אותו החלה ואותו הסדר שחישב עליו פיגול וחייבין עליו כרת והשני פסול ואין בו כרת וחכמים אומרים ר' זה וזה פיגול וחייבין עליו כרת: **גמ'** אמר רב הונא אומר היה רבי יוסי פיגל בירך של ימין לא נתפגל הירך של שמאל מאי טעמא ר' איבעית אימא סברא ואיבעית אימא קרא איבעית אימא סברא לא עדיפא מחשבה ממעשה הטומאה אילו איטמו חד אבר מי איטמו ליה כוליה ואיבעית אימא קרא ר' והנפש האוכלת ממנו עונה תשא ממנו ולא מחבירו איתיביה רב נחמן לרב הונא ס) (וחכמים אומרים) לעולם אין בו כרת עד שיפגל בשתיהן בכזית בשתיהן אין באחת מהן לא מני אילימא רבנן אפילו באחת מהן נמי אלא פשיטא רבי יוסי פ) אי אמרת בשלמא חד גופא הוא מש"ה מצטרף אלא

חלה או אותו הסדר כו'. וטעמא דרבי יוסי מפרש בגמ': **גמ'** ימין ושמאל לאו דוקא: **לא נתפגל ירך שמאל.** והאוכלה מין מייב כרת: **אילו איטמי חד אבר.** לאחר שהופרש מן הסדר: **לעולם אין בו כרת.** בלחם שאחר שלא חיסב עליו: **עד שיפגל בא] בשתיהן ס) החלות בכזית.** כלומר אפילו לא פיגל אלא בכזית בין שתיהן הוי כולהו פיגול: **באחת מהן לא.** נתפגלה חציולתה: **אפילו באחת מהן נמי.** דהא אמר במתני' זה וזה פיגול: **אי אמרת בשלמא.** גבי יריכות בב] דמוזכח אחד אתו חד גופא גיינהו ואי פיגל בזו נתפגלה זו מה שעירבו זה (פ) במחשבתו כאילו בא אחד דאמרינן לקמן (דף יד:) דעיבר מחשבתו מהני לערבן וגבי חלות בג] ה"ט דבאחת מהן לא נתפגלה חציולתה משום דלא מחד גופא אתו ובמחשבתו נמי לא עירבן

קמ"ל דבהא מודה. דטעמא לאו משום הכי הוא אלא משום דמפרש לקמן אין מתיר מפגל בב] מתיר: **אומר היה ר' יוסי.** כלומר ה"מ דר' יוסי: **אין מתיר מפגל אם המתיר.** אין עבודת מתיר זה כגון קומץ מועלת לפגל ג] מתיר האחר הלבונה במחשבה שהוא מחשב על הלבונה בעבודת הקומץ: **וכן אתה אומר בבזיכי לבונה.** שאם הקטיר האחד מבזיכי לחם הפנים ע"מ להקטיר האחר למחר אינה מחשבה לפגל: **מאי וכן.** פשיטא דכל היכא דאיכא שני מתירין פליג ר' יוסי: **לאו מינה דמנחה היא.** דזו סולת וזו לבונה: **אינה בעיכוב מנחה.** כלומר לעולם טעמא משום דאין מתיר מפגל את המתיר וה"ק להו אזמא כולו אחד והדם הוא יד] מתיר את האימורים הלכך כי חישב על האימורים חוץ לזמנו בשעת עבודת דם שם לאו משום דאם שני מתירין ניתהו אבל לבונה אינה מעכבת מנחה אינה בכלל עכוב שיריה ו) ואין הקומץ מעכב הלבונה מהקטיר כי היכי דמעכב שיריה שילכך הוא לבונה מתיר בפני עצמו ז) ואמר אין מתיר מפגל את המתיר: **היכא דלא איקבעו בחד מנא.** כגון גבי כבשי עצרת דמודו רבנן בסיפא דמתני' ח) שחט אחד מן הכבשים לאכול מחבירו למחר שניהם כשרים דשניהם מתירין את הלחם בוז] התם ודאי אמר אין מתיר מפגל את המתיר: **ליקוט לבונה.** דלאחר הקטרת הקומץ היה מלקט הלבונה מעל הסלת ומקטירו: **משום הולכה נגעו בה.** שזה ט) שליקטה ונתנה לכהן מיעט בהילוך הכהן והולכה אחת מן העבודות דגמרי' מזבחים דכתיב בהו הולכה בוז) דכתיב) והקריבו בני אהרן ואע"ג דאמר מר (זבחים דף ד.) זו קבלת הדם אפ"ה לשון הולכה הוא דלאמרינן בסוף הכל מייבין בראייה (חגיגה יא.): **שלא ברגל.** כגון זרק) שלא זז ממקומו אלא ליקט והושיטה לכהן: **פגינא.** דליקוט לבונה עבודה היא: **זה הכלל.** בפ"ק [יב.] וקתניב) להך ד' עבודות חשובות. קומץ דמי לשותפו דזה נוטל ומפרש חלק יז] לגבוה מחלק בהיגס וכן זה: **הסם ממילא.** נופל הדם במזרק הכא שקיל קומץ ורמי בכלי: יח] **ה"נ.** בליקוט לבונה: **קדושת כלי הוא.** יט] מ)דמקדש מקבל דם בכלי והנותן בכלי מקדש ה"נ קומץ בכלי ובדבר זה דומין אבל ליקוט לבונה דלא דמי לחלב מהגך לאו עבודה היא: **מתני' שני כבשים.** כבשי עצרת דכתיב ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים (ויקרא כג) ואותם כבשים מתירין ומקדשין לשתי הלחם ואע"ג דז' כבשים ופר ואילים שנים ושעיר עזים כתיבי התם ב] מפרש בפרק התכלת (נקמן מז.) שאין הלחם קדוש אלא בשתיהם שני כבשים שלמים הואיל והוזקקו עמו בתנופה: **אותו**

בכזיבי לבונה. שאם הקטיר האחד מבזיבי לחם הפנים ע"מ להקטיר האחר למחר אינה מחשבה לפגל: **מאי וכן.** פשיטא דכל היכא דאיכא שני מתירין פליג ר' יוסי: **לאו מינה דמנחה היא.** דזו סולת וזו לבונה: **אינה בעיכוב מנחה.** כלומר לעולם טעמא משום דאין מתיר מפגל את המתיר וה"ק להו אזמא כולו אחד והדם הוא יד] מתיר את האימורים הלכך כי חישב על האימורים חוץ לזמנו בשעת עבודת דם שם לאו משום דאם שני מתירין ניתהו אבל לבונה אינה מעכבת מנחה אינה בכלל עכוב שיריה ו) ואין הקומץ מעכב הלבונה מהקטיר כי היכי דמעכב שיריה שילכך הוא לבונה מתיר בפני עצמו ז) ואמר אין מתיר מפגל את המתיר: **היכא דלא איקבעו בחד מנא.** כגון גבי כבשי עצרת דמודו רבנן בסיפא דמתני' ח) שחט אחד מן הכבשים לאכול מחבירו למחר שניהם כשרים דשניהם מתירין את הלחם בוז] התם ודאי אמר אין מתיר מפגל את המתיר: **ליקוט לבונה.** דלאחר הקטרת הקומץ היה מלקט הלבונה מעל הסלת ומקטירו: **משום הולכה נגעו בה.** שזה ט) שליקטה ונתנה לכהן מיעט בהילוך הכהן והולכה אחת מן העבודות דגמרי' מזבחים דכתיב בהו הולכה בוז) דכתיב) והקריבו בני אהרן ואע"ג דאמר מר (זבחים דף ד.) זו קבלת הדם אפ"ה לשון הולכה הוא דלאמרינן בסוף הכל מייבין בראייה (חגיגה יא.): **שלא ברגל.** כגון זרק) שלא זז ממקומו אלא ליקט והושיטה לכהן: **פגינא.** דליקוט לבונה עבודה היא: **זה הכלל.** בפ"ק [יב.] וקתניב) להך ד' עבודות חשובות. קומץ דמי לשותפו דזה נוטל ומפרש חלק יז] לגבוה מחלק בהיגס וכן זה: **הסם ממילא.** נופל הדם במזרק הכא שקיל קומץ ורמי בכלי: יח] **ה"נ.** בליקוט לבונה: **קדושת כלי הוא.** יט] מ)דמקדש מקבל דם בכלי והנותן בכלי מקדש ה"נ קומץ בכלי ובדבר זה דומין אבל ליקוט לבונה דלא דמי לחלב מהגך לאו עבודה היא: **מתני' שני כבשים.** כבשי עצרת דכתיב ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים (ויקרא כג) ואותם כבשים מתירין ומקדשין לשתי הלחם ואע"ג דז' כבשים ופר ואילים שנים ושעיר עזים כתיבי התם ב] מפרש בפרק התכלת (נקמן מז.) שאין הלחם קדוש אלא בשתיהם שני כבשים שלמים הואיל והוזקקו עמו בתנופה: **אותו**

חלה או אותו הסדר כו'. וטעמא דרבי יוסי מפרש בגמ': **גמ'** ימין ושמאל לאו דוקא: **לא נתפגל ירך שמאל.** והאוכלה מין מייב כרת: **אילו איטמי חד אבר.** לאחר שהופרש מן הסדר: **לעולם אין בו כרת.** בלחם שאחר שלא חיסב עליו: **עד שיפגל בא] בשתיהן ס) החלות בכזית.** כלומר אפילו לא פיגל אלא בכזית בין שתיהן הוי כולהו פיגול: **באחת מהן לא.** נתפגלה חציולתה: **אפילו באחת מהן נמי.** דהא אמר במתני' זה וזה פיגול: **אי אמרת בשלמא.** גבי יריכות בב] דמוזכח אחד אתו חד גופא גיינהו ואי פיגל בזו נתפגלה זו מה שעירבו זה (פ) במחשבתו כאילו בא אחד דאמרינן לקמן (דף יד:) דעיבר מחשבתו מהני לערבן וגבי חלות בג] ה"ט דבאחת מהן לא נתפגלה חציולתה משום דלא מחד גופא אתו ובמחשבתו נמי לא עירבן

קמ"ל דבהא מודה. דטעמא לאו משום הכי הוא אלא משום דמפרש לקמן אין מתיר מפגל בב] מתיר: **אומר היה ר' יוסי.** כלומר ה"מ דר' יוסי: **אין מתיר מפגל אם המתיר.** אין עבודת מתיר זה כגון קומץ מועלת לפגל ג] מתיר האחר הלבונה במחשבה שהוא מחשב על הלבונה בעבודת הקומץ: **וכן אתה אומר בבזיכי לבונה.** שאם הקטיר האחד מבזיבי לחם הפנים ע"מ להקטיר האחר למחר אינה מחשבה לפגל: **מאי וכן.** פשיטא דכל היכא דאיכא שני מתירין פליג ר' יוסי: **לאו מינה דמנחה היא.** דזו סולת וזו לבונה: **אינה בעיכוב מנחה.** כלומר לעולם טעמא משום דאין מתיר מפגל את המתיר וה"ק להו אזמא כולו אחד והדם הוא יד] מתיר את האימורים הלכך כי חישב על האימורים חוץ לזמנו בשעת עבודת דם שם לאו משום דאם שני מתירין ניתהו אבל לבונה אינה מעכבת מנחה אינה בכלל עכוב שיריה ו) ואין הקומץ מעכב הלבונה מהקטיר כי היכי דמעכב שיריה שילכך הוא לבונה מתיר בפני עצמו ז) ואמר אין מתיר מפגל את המתיר: **היכא דלא איקבעו בחד מנא.** כגון גבי כבשי עצרת דמודו רבנן בסיפא דמתני' ח) שחט אחד מן הכבשים לאכול מחבירו למחר שניהם כשרים דשניהם מתירין את הלחם בוז] התם ודאי אמר אין מתיר מפגל את המתיר: **ליקוט לבונה.** דלאחר הקטרת הקומץ היה מלקט הלבונה מעל הסלת ומקטירו: **משום הולכה נגעו בה.** שזה ט) שליקטה ונתנה לכהן מיעט בהילוך הכהן והולכה אחת מן העבודות דגמרי' מזבחים דכתיב בהו הולכה בוז) דכתיב) והקריבו בני אהרן ואע"ג דאמר מר (זבחים דף ד.) זו קבלת הדם אפ"ה לשון הולכה הוא דלאמרינן בסוף הכל מייבין בראייה (חגיגה יא.): **שלא ברגל.** כגון זרק) שלא זז ממקומו אלא ליקט והושיטה לכהן: **פגינא.** דליקוט לבונה עבודה היא: **זה הכלל.** בפ"ק [יב.] וקתניב) להך ד' עבודות חשובות. קומץ דמי לשותפו דזה נוטל ומפרש חלק יז] לגבוה מחלק בהיגס וכן זה: **הסם ממילא.** נופל הדם במזרק הכא שקיל קומץ ורמי בכלי: יח] **ה"נ.** בליקוט לבונה: **קדושת כלי הוא.** יט] מ)דמקדש מקבל דם בכלי והנותן בכלי מקדש ה"נ קומץ בכלי ובדבר זה דומין אבל ליקוט לבונה דלא דמי לחלב מהגך לאו עבודה היא: **מתני' שני כבשים.** כבשי עצרת דכתיב ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים (ויקרא כג) ואותם כבשים מתירין ומקדשין לשתי הלחם ואע"ג דז' כבשים ופר ואילים שנים ושעיר עזים כתיבי התם ב] מפרש בפרק התכלת (נקמן מז.) שאין הלחם קדוש אלא בשתיהם שני כבשים שלמים הואיל והוזקקו עמו בתנופה: **אותו**

חלה או אותו הסדר כו'. וטעמא דרבי יוסי מפרש בגמ': **גמ'** ימין ושמאל לאו דוקא: **לא נתפגל ירך שמאל.** והאוכלה מין מייב כרת: **אילו איטמי חד אבר.** לאחר שהופרש מן הסדר: **לעולם אין בו כרת.** בלחם שאחר שלא חיסב עליו: **עד שיפגל בא] בשתיהן ס) החלות בכזית.** כלומר אפילו לא פיגל אלא בכזית בין שתיהן הוי כולהו פיגול: **באחת מהן לא.** נתפגלה חציולתה: **אפילו באחת מהן נמי.** דהא אמר במתני' זה וזה פיגול: **אי אמרת בשלמא.** גבי יריכות בב] דמוזכח אחד אתו חד גופא גיינהו ואי פיגל בזו נתפגלה זו מה שעירבו זה (פ) במחשבתו כאילו בא אחד דאמרינן לקמן (דף יד:) דעיבר מחשבתו מהני לערבן וגבי חלות בג] ה"ט דבאחת מהן לא נתפגלה חציולתה משום דלא מחד גופא אתו ובמחשבתו נמי לא עירבן

קמ"ל דבהא מודה. דטעמא לאו משום הכי הוא אלא משום דמפרש לקמן אין מתיר מפגל בב] מתיר: **אומר היה ר' יוסי.** כלומר ה"מ דר' יוסי: **אין מתיר מפגל אם המתיר.** אין עבודת מתיר זה כגון קומץ מועלת לפגל ג] מתיר האחר הלבונה במחשבה שהוא מחשב על הלבונה בעבודת הקומץ: **וכן אתה אומר בבזיכי לבונה.** שאם הקטיר האחד מבזיבי לחם הפנים ע"מ להקטיר האחר למחר אינה מחשבה לפגל: **מאי וכן.** פשיטא דכל היכא דאיכא שני מתירין פליג ר' יוסי: **לאו מינה דמנחה היא.** דזו סולת וזו לבונה: **אינה בעיכוב מנחה.** כלומר לעולם טעמא משום דאין מתיר מפגל את המתיר וה"ק להו אזמא כולו אחד והדם הוא יד] מתיר את האימורים הלכך כי חישב על האימורים חוץ לזמנו בשעת עבודת דם שם לאו משום דאם שני מתירין ניתהו אבל לבונה אינה מעכבת מנחה אינה בכלל עכוב שיריה ו) ואין הקומץ מעכב הלבונה מהקטיר כי היכי דמעכב שיריה שילכך הוא לבונה מתיר בפני עצמו ז) ואמר אין מתיר מפגל את המתיר: **היכא דלא איקבעו בחד מנא.** כגון גבי כבשי עצרת דמודו רבנן בסיפא דמתני' ח) שחט אחד מן הכבשים לאכול מחבירו למחר שניהם כשרים דשניהם מתירין את הלחם בוז] התם ודאי אמר אין מתיר מפגל את המתיר: **ליקוט לבונה.** דלאחר הקטרת הקומץ היה מלקט הלבונה מעל הסלת ומקטירו: **משום הולכה נגעו בה.** שזה ט) שליקטה ונתנה לכהן מיעט בהילוך הכהן והולכה אחת מן העבודות דגמרי' מזבחים דכתיב בהו הולכה בוז) דכתיב) והקריבו בני אהרן ואע"ג דאמר מר (זבחים דף ד.) זו קבלת הדם אפ"ה לשון הולכה הוא דלאמרינן בסוף הכל מייבין בראייה (חגיגה יא.): **שלא ברגל.** כגון זרק) שלא זז ממקומו אלא ליקט והושיטה לכהן: **פגינא.** דליקוט לבונה עבודה היא: **זה הכלל.** בפ"ק [יב.] וקתניב) להך ד' עבודות חשובות. קומץ דמי לשותפו דזה נוטל ומפרש חלק יז] לגבוה מחלק בהיגס וכן זה: **הסם ממילא.** נופל הדם במזרק הכא שקיל קומץ ורמי בכלי: יח] **ה"נ.** בליקוט לבונה: **קדושת כלי הוא.** יט] מ)דמקדש מקבל דם בכלי והנותן בכלי מקדש ה"נ קומץ בכלי ובדבר זה דומין אבל ליקוט לבונה דלא דמי לחלב מהגך לאו עבודה היא: **מתני' שני כבשים.** כבשי עצרת דכתיב ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים (ויקרא כג) ואותם כבשים מתירין ומקדשין לשתי הלחם ואע"ג דז' כבשים ופר ואילים שנים ושעיר עזים כתיבי התם ב] מפרש בפרק התכלת (נקמן מז.) שאין הלחם קדוש אלא בשתיהם שני כבשים שלמים הואיל והוזקקו עמו בתנופה: **אותו**

חלה או אותו הסדר כו'. וטעמא דרבי יוסי מפרש בגמ': **גמ'** ימין ושמאל לאו דוקא: **לא נתפגל ירך שמאל.** והאוכלה מין מייב כרת: **אילו איטמי חד אבר.** לאחר שהופרש מן הסדר: **לעולם אין בו כרת.** בלחם שאחר שלא חיסב עליו: **עד שיפגל בא] בשתיהן ס) החלות בכזית.** כלומר אפילו לא פיגל אלא בכזית בין שתיהן הוי כולהו פיגול: **באחת מהן לא.** נתפגלה חציולתה: **אפילו באחת מהן נמי.** דהא אמר במתני' זה וזה פיגול: **אי אמרת בשלמא.** גבי יריכות בב] דמוזכח אחד אתו חד גופא גיינהו ואי פיגל בזו נתפגלה זו מה שעירבו זה (פ) במחשבתו כאילו בא אחד דאמרינן לקמן (דף יד:) דעיבר מחשבתו מהני לערבן וגבי חלות בג] ה"ט דבאחת מהן לא נתפגלה חציולתה משום דלא מחד גופא אתו ובמחשבתו נמי לא עירבן

שיטה מקובצת

ס) קמ"ל דבהא מודה ר"י וטעמיה לאו משום דאין מפגלין בחצי מתיר אלא משום דאין מתיר מפגל מתיר אבל קומץ ע"מ להקטיר קומצה למחר אין זה מתיר [אחר] אלא במתיר עצמו שהוא עובד מחשב לעורתו משמע לפי המסקנא דהכא דס"ל שפיר לר"י דמפגלין בחצי מתיר ותימה דאמרינן לקמן בפירקין פיגל בקומץ ולא בלבונה ר"מ אומר פיגל וחייבין עליו כרת וחכמים אומרים אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר אלמא אליבא דמפגלין בחצי מתיר והכא מסקינן דלכ"ע מפגלין בחצי מתיר ור"ל א) דהכא מיירי במחשב בקמיצה לעורת הלבונה שהיא חצי מתיר אבל לקמן מיירי דמחשב בשעת הקטרת הקומץ ולא חישב בשעת הקטרת הלבונה והיינו מחשב בעסק חצי מתיר ובהא פליגי אבל הכא מיירי במחשב בעסק מתיר שלם כגון מחשב בשעה שהוא עוסק בקמיצה ואין שם קמיצה אחרת שאין הלבונה נקמצת: ב) בשני בזיכי לבונה פ"ה. דבשעה שהקטיר הבזך של לבונה חישב על חבירו חוץ לזמנו ולא נהירא דלקמן פליגא בהא דאיכא למ"ד הקטרה (נמחק וי"ל שכך צ"ל) [מפגלת] הקטרה ואפי' לר"י דאמר אין מתיר מפגל מתיר שאני התם דששא מחשבה בכולה מנחה. תו"ח: ובתוס' אחרות כתוב ולא נהירא דהא פשיטא לקמן דאין הקטרה מפגלת הקטרה ופ"ה ר"ח שמשון שחישב בשעת פילוק בזך זה להקטיר בזך חבירו למחר וכשסילק הבזך השני חישב להקטירו הוא נמי למחר דהוי עסק מתיר שלם דבשני הסילוקים היה מחשבה ומ"מ אינו פיגול לר' יוסי דאמר אין מתיר מפגל מתיר: ובתוס' אחרות כתוב כגון שבשעת פילוק הבזך האחר חישב ולא הוי חצי מתיר דמיירי בשעת פילוק הבזך חישב להקטיר חבירו חוץ לזמנו ובשעת פילוק השני חישב להקטיר הראשון חוץ לזמנו ולא הוי חצי מתיר כיון דפיגל בכל המתירין ע"כ: ג) מה שנא זו מן חזה דאמר שיעמה נמחק: ד) ולבונה אינה מן המנחה. אלמא במינה דהדדי תליא מילתא ומשני אינה בעיכוב מנחה כו'. ואלאו דרישא דמילתא קאי כמו שהולך ומפרש דאי בעי כו'. דלאו כי היכי דמעכב כו' מן הדין היה [לו] לומר נמי כי היכי דמעכב ב) דם אימורים אמורים מעכבין הבשר נהי דאם הוקטרו אימוריו כשר מיהו אי אתנהו מעכבי (נמחק וי"ל שכצ"ל) [דכן] היה לו לומר שהרי היה מפרש מתניתין דקתני דמו ובשרו ואימוריו אחד והיא [היא] כלומר כמו דקומץ מפגל לשירים משום דמעכב להו ה"נ דמו מפגל אימוריו משום דמעכב להו אבל הקטרת הקומץ לא [מצי] מעכב ללבונה ולא מצי מפגל ליה. תו"ח: ס) מן תיבת גבי עד תיבת כשרים נמחק: ו) היכא דלא איקבע בחד מנא פ"ה כבשי עצרת ועוד פ' לקמן בתתני' ואע"ג דשבעה כבשים ופר ואילים כתיבי התם מפרש בפ' התכלת שאין הלחם קדוש אלא בשתיהם כיון דחשבינן לכל חד וחד מהני שני כבשים חצי מתיר א"כ היכי קתני בסיפא דמתני' שחט אחד מן הכבשים לאכול ממנו למחר הוא פיגל והבירו לא פיגל והאיך הוא פיגל הוא מפגל בעסק חצי מתיר הוא זה ופלוגתא היא לקמן במתני' אי מפגלין בחצי מתיר דתנן פיגל בקומץ ולא בלבונה ר"מ אומר פיגל וחייבים עליו כרת וחכמים אומרים עד שיפגל כל המתיר ור"ל דשחט אחד מן הכבשים לאכול ממנו למחר (אין) [לא הוי] מפגל בחצי מתיר שהרי כל אחד ואחד מן הכבשים מתיר אם עצמו בלא חבירו אבל לענין היתר הלחם אין כל אחד ואחד כי אם חצי מתיר: ז) קסבר הולכה שלא ברגל כו' (נמחק בזה הדברור כמה תיבות וי"ל שכצ"ל) [משמע] דאי לא שמה הולכה כשרה בזר ותימה דבסוף [פ"ק] דזבחים פליגי אמוראי מחשבת פסול אם חישב בהולכה שלא ברגל אי פסל [אי] לא וקאמר אפילו למ"ד הולכה שלא ברגל לא שמה הלכה [פסולה בזר] שמיעט בהולכת כהן [וי"ל] הכא בליקוט לבונה ג) [אי לא] שמה הולכה איכא למילף מובחים ואי משום דחסרה הולכה ליכא שהרי כהן מוליכה ולא עשה כזית לא נתפגל בין שתיהן דמהני להו מה שעירבו זה (פ) במחשבתו כאילו בא אחד דאמרינן לקמן (דף יד:) דעיבר מחשבתו מהני לערבן וגבי חלות בג] ה"ט דבאחת מהן לא נתפגלה חציולתה משום דלא מחד גופא אתו ובמחשבתו נמי לא עירבן: ח) נראה דל"ל דמי לחתם כלל דלקמן מיירי במחשב בשעת הקטרת הקומץ וכו'. ב) תוי' ל"ל המעכב לזו אימורים לבד דאמר לאם הוקטרו וכו'. ג) נראה דל"ל בליקוט לבונה לא שמה הולכה איכא למילף מהולכה דבמנחה דפסולה בזר אבל אי לא שמה הולכה ליכא למילף מובחים דלא משום דחסרה וכו'.

תורה אור השלם

ז. וְאִם הָאֵכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֶחְשָׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא: ויקרא ז יח

הגהות הב"ח

(ס) רש"י ד"ה מי אמנת וכו' זה בזה כמתסבמו:

מוסף רש"י

ליקוט לבונה. וגם כל הלבונה, גבי הקטרה מתיר דמקטר קומץ ולבונה כי הדדי. (סופה יד: ועי' ברש"ש כאן). זה הכלל כל הקומץ ונותן בכלי והמוליך והמקטיר. כד' עבודות הללו מפגלין במנחה דגמרינן מזבחים בהקיש כלאמר ברים פיקחין (דף ג:) דאיתקש מנחה לחטאת, ומהכא) מיקישא מיקישא גמרינן דפסולא במנחה, ומינה מה זמח נפגל בד' עבודות שחיטה וקבלה וזריקה וכלאמרינן בפ"ב דזבחים אם שחיטה ומתן כלי מגבל קבלה והולכה כנגד זריקה (לעיל יב.). בשלמא קומץ. מפגל דהייט כשותפו שנעלית בד שהוא מלק נגוה מן הכבר שהם שייסם אף זה הפרש קומץ מתוך שייסם, וכן אמר ר' עבודות מפגלים מהיקש מהיקש דהוקש מנחה לזבח דכתיב ואם התורה ואמר לקמן (דף נח.) כהך היקשא מה בלמים מפגל ומתפגלין אף כל מפגלין ומתפגלין אלא משום דכיון דלא סגיא ליה דלא עבד. קומץ לכלי נקדשו כתוכו כלאמרינן לעיל (דף ח.), שלא בכלי שרת פסולה ואמרינן עצמה ממקום פנוה בפרק שני (דף יד:) מידי דהוה אדם, דם לאו אע"ג דקדשתיה סכין בגופה בהתה הדר בעי לקבוליה וקדשיה בכלי דזמנא אחריתי, קומץ נמי אע"ג דקדשה מנחה סולה בכלי בעי לקדושי קומץ דזמנא אחריתי, הלכך עבודה חשובה היא ומפגלת לעולם דדמי לקבלה. הלכך אמרינן בהיקשא דאיתקוש ממנחת לבלמים, דהא אתיבינה קבלה בבלמים לפגל כלאמרינן לעיל ומתן כלי ממנחה כקבלה כדם (זבחים יג:).

שיטה מקובצת (המשך)

אמאי לא קאמר תסתיים דר' יוחנן הוא דקאמר לא אפשר לתקוניה מדקאמר הכא לקוט לבונה בזר פסולה וצ"ע. תו"ח: ע) קומץ. (זבחים דף יג ע"ב): ע) לאכול אחד מן הסדרים של לחם הפנים. הה"ד דהוה מצי למימר אחת מן השנים עשר חלות: פ) אי אמרת בשלמא חד גופא פי' מסתמא שאם פיגל

ב) כש"ק מ"ז, ג) [זבחים יד:], ג) [לעיל יב.], ד) [ברכות ד: ופ"ק], ה) כש"ק מ"ז, ו) לפון כו' מלבקעיר כו' לשיריים הלכך כו'. ז) כש"ק, ז) עצמו הס"ד אחת מ"ד מה"ד כי אמר אין מתיר מפגל את המתיר אלא היכא דלא כו' והד"מ. ח) [לקמן טו:], ט) זוב. י) כש"ק, ז) [ויקרא ח], כ) זב. ל) קתניב. ל"ק, ל"ק, מ) דמקבל מקדש הדם בכלי והנותן מקדש הקומץ בכלי והדבר זה כו'. ל"ק, נ) החלות הס"ד אחת מ"ד ר"ש כמים כו' פיגול הס"ד, ס) הכא משום. ל"ק, ע) ל"ל נמי, פ) נמי דקתנה. ל"ק, צ) ל"ל אם איתא דחציב כתרי גופי לאחר כו'. ל"ק,

תורה אור השלם

ז. וְאִם הָאֵכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֶחְשָׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא: ויקרא ז יח

הגהות הב"ח

(ס) רש"י ד"ה מי אמנת וכו' זה בזה כמתסבמו:

מוסף רש"י

ליקוט לבונה. וגם כל הלבונה, גבי הקטרה מתיר דמקטר קומץ ולבונה כי הדדי. (סופה יד: ועי' ברש"ש כאן). זה הכלל כל הקומץ ונותן בכלי והמוליך והמקטיר. כד' עבודות הללו מפגלין במנחה דגמרינן מזבחים בהקיש כלאמר ברים פיקחין (דף ג:) דאיתקש מנחה לזבח דכתיב ואם התורה ואמר לקמן (דף נח.) כהך היקשא מה בלמים מפגל ומתפגלין אף כל מפגלין ומתפגלין אלא משום דכיון דלא סגיא ליה דלא עבד. קומץ לכלי נקדשו כתוכו כלאמרינן לעיל (דף ח.), שלא בכלי שרת פסולה ואמרינן עצמה ממקום פנוה בפרק שני (דף יד:) מידי דהוה אדם, דם לאו אע"ג דקדשתיה סכין בגופה בהתה הדר בעי לקבוליה וקדשיה בכלי דזמנא אחריתי, קומץ נמי אע"ג דקדשה מנחה סולה בכלי בעי לקדושי קומץ דזמנא אחריתי, הלכך עבודה חשובה היא ומפגלת לעולם דדמי לקבלה. הלכך אמרינן בהיקשא דאיתקוש ממנחת לבלמים, דהא אתיבינה קבלה בבלמים לפגל כלאמרינן לעיל ומתן כלי ממנחה כקבלה כדם (זבחים יג:).

שיטה מקובצת (המשך)

אמאי לא קאמר תסתיים דר' יוחנן הוא דקאמר לא אפשר לתקוניה מדקאמר הכא לקוט לבונה בזר פסולה וצ"ע. תו"ח: ע) קומץ. (זבחים דף יג ע"ב): ע) לאכול אחד מן הסדרים של לחם הפנים. הה"ד דהוה מצי למימר אחת מן השנים עשר חלות: פ) אי אמרת בשלמא חד גופא פי' מסתמא שאם פיגל

בירך [זז] נתפגל חבירו וכן בחלות משום הכי כי ערבינהו [לחלות] מתערב וטעמא דר' יוסי במתני' דאמר פיגל בחלה זה לא נתפגל חבירתה כדאמרינן בסוף שמעתין דמפיק ליה מקרא אי פלגינהו דמיפלגי אליך דרך דליכא קרא מפגלין ליה דרך שניה בטחם. תו"ח: יב) מפגל את המתיר: יג) לפגל המתיר האחר כגון הלבונה: יד) הוא המתיר את האימורים להקטיר הלכך כי חישב על האימורים להקטיר חוץ לזמנו בשעת עבודת הדם מפגל דלאו שני מתירין כו' אינה בעיכוב מנחה כלומר אינה בכלל עיכוב השירים ואין הקומץ כו' דמעכב השירים: טו) הלחם הלכך החם ודאי אמר דאין: טז) הולכה כדרכיה: יח) חלק גבוה: יט) בכלי הס"ד ומה"ד דכיון דלא סגי עבירד קידוש בקומץ דאמרינן בפ"ב דסוטה (דף יד ע"ב) מידי דהוי אדם אף על גב דקדושתיה הסכין בצואר הדר מקדש ליה בכלי שרת הכי נמי אף על גב דקדיש למנחה כולה הדר בעי קדושי לקומץ: יט) הוא המקבל מקדש לדם בכלי והנותן בכלי מקדש קומץ בכלי ותיבות הכי נמי נמחק: כ) התם תריץ הגך דמוספין ניגנו דקא הדר וכתבי לה גבי מוספים בפרשת מוסף. רש"י כת"י: כא) בשתי החלות ותיבת בשתיהן נמחק: כב) יריכות דמשום דמזבח: כג) חלות נמי ה"ש: כד) ברבל כו' ותיבת הוא נמחק: כה) פיגול. גליון מדאמרינן דעשמא דר"י משום דפלגינהו מפלגי וכל חלה חלוקה לגוף אחת דכתיב ד) שתים החלות. תו"ח: טו) כאן כשמערב ותיבת כמו נמחק:

ד) נראה דל"ל דכתיב שני שערורים יהיה הלחם אחתם כל"ל וקא נראה דהך גליון תוס' פליג על התוס' שלנו וס"ל דלא נתפגל חלות אחתם שנאותו הסדר ול"ש.

אלא אי אמרת. גבי יריכות דמחד גופא אמו תרי גופי נינהו ואם פיגול ה[1] זו בלא זו לא נתפגלה דו גבי חלות כי ערבן לאכול כזית משתיהן ב[2] מי מיצטרפי מי מהניא עירוב מחשבתו למיהוי חד גופא טפי מחיובו זבח דלא מהני להו לילות[1]: **רבי היא.** ור' יוסי לא מיירי בהו ולא מתקיר לרב הונא: **לאכול חצי זית מחלה זו.** למתר: **שזה כשר.** להקטיר אימוריו ולאכול בשר דהא לא חיישב אלא חצי אכילה בחצי מתיר: **אבל אמר כזית משתיהן.** דערבן לחלות במחשבתו ואמר בכל אחד ואחד מן הכבשים הריני שוחט ע"מ לאכול כזית משתיהן [למחר] מצטרפי: **ורבי אליעזר דמאן.** דאמרה להא מתניתין דקתני לעיל [יג:] לעולם אינו חייב עד שיפגל בשתיהן בכזית בשתיהן אין באחד מהן לא: **אלא אליבא דרבי יוסי.** דאמרה דמצטרפות החלות: **והדרא קושיין לדוכתא.** דאי אמרת בשלמא יריכות חד גופא הוא כו' כדאמרינן לעיל (דף יג.): **לעולם אליבא דרבנן.** ודקשיא לך אפי' באחת מהן נמי לא תימא בשתיהן [1] דהא ודאי אפילו באחת מהן נמי: **אלא אימא עד שיפגל בשניהם.** יא] הכבשים ואפילו בכזית דשתט ב' כבשים ע"מ לאכול כזית מתלה אחת או מב' חלות אבל אם חישב בכבש אחד לאכול כזית אחד מן החלות ובשחיטת האחר לא חישב לא הוי פיגול דאין מפגלין בעבודת חלי מתיר: **ולאפוקי מדר"מ דאמר.** בסוף מתני' [1] מפגלין בעבודת חלי מתיר דקתני שתט אחד מן הכבשים לאכול שתי חלות למחר ר"מ אומר פיגול וחייבין עליו כרת. ואי קשיא הקומץ את המנחה אמאי פוסל במחשבתו הא עבודת חלי מתיר הוא דהאיכא נמי יב] לבונה תרין בקמיצה ודאי עבודה שלימה היא דהא ליכא קמיצה בלבונה תדע דהא בהקטרת קומץ אם חישב לאכול שיריים למחר פליגי רבנן ואמרי יג] כיון דאיכא נמי הקטרת לבונה לא חשיבא הקטרת קומץ לפגל דקתני מתניתין פיגול בהקטרת קומץ ולא בלבונה כו' (דף טז.) וחכ"א אין פיגול עד שיפגל בכל המתיר. ואי קשיא הא אוקימנא ברישא פירקין (לעיל יג.) לכ"ע יד] מפגלין בחלי מתיר דקתני הקומץ ע"מ להקטיר קומצה למחר מודה ר' יוסי כו' והרי לא חישב בזו אלא חלי מתיר על הקטרת קומץ ולא בלבונה דמי להא דהכא דהתם חישב על חלי מתיר בשעת עבודה שלימה והאי חישב בשעת חלי עבודה כגון שחיטת אחד מן הכבשים: טו] (כ) **לעולם.** משמע דמפיק ממילתא טובא: **ורבי יוסי היא.** דאמר במתניתין בשתיהן אין אכל בחתת טז] לא מפגלה חצילתה: **ולאפוקי מדר"מ.** דאמר מפגלין בעבודת חלי מתיר יז]מדקאמר הכא יח] ובשתיהן היינו דקאמר אפילו פיגול אף בשתיהן: **ולאפוקי נמי מדרבנן.** דאמרי במתניתין פיגל בחתת נתפגלה חצילתה יט)(מדקתני הכא ובשתיהן היינו דקאמר לעולם דמשמע לעולם אפי' פיגל בשניהן אין פיגול עד שיפגל אף בשתיהן: **פיגל בדבר הנעשה בחוץ כו'.** גבי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים כתיבי בתורת כהנים [לו סוף פרק יג] בפרשת פיגול בלו את אהרן[1] להזות מדמו על הפרוכת יח] הקטרת אימורין על מזבח החיצון: **לשפוך שיריים.** שיריי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון: **לאיפגולי מאי.** מה יאכל מאותו פר שיתחייב כרת משום פיגול: **לאיפגולי דם.** כלומר דהאי דקתני פיגל בדם קאמר שאם יאכל מן הדם בשוגג יתחייב ב' חטאות אחת משום כרת יט] דם ואחת משום כרת דפיגול: **הקומץ והלבונה.** דמנחת ישראל והקטרת כו' דכל הנך אין להם מתירין וקיימא לן (לקמן דף יח.) דאין פיגול אלא בדבר שיש לו מתירין או לאדם כגון שיריי מנחה שהקומץ ב] מתירן או למזבח כגון אימורי בהמה שדם מתירן ליקרב דנמרינן משלמים דכתיב בהו עיקר פיגול מה שלמים דבר שיש מתירין לאדם ולמזבח שוריקת דם מתיר האימורין ליקרב והכשר ליאכל אף כל דבר שיש לו מתירין או לאדם או למזבח לאפוקי הנך דאין אחר מתירן. ואי קשיא פשיטא דקומץ לא מיחייבי עליה כרת משום פיגול דהא כי אכיל מייתי פקע ליה פיגוליה שהרי לא קרב המתיר בא] מריח כגון שהותת האור ברוחו דלא חשיב כמאן דקרב כדאמרינן לקמן (דף כו:) קומץ מאימתי מתיר שייריה באכילה משהותת האור ברוחו דלא חשיב כשר אלא דלא חשיב בהו בשיריים גופיה

מיפגלי

אלא אי אמרת תרי גופי נינהו מי מיצטרפי הא מני רבי היא דתניא [א]השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו וכן חבירו לאכול חצי זית מחלה זו [ב]רבי אומר אומר אני שזה כשר טעמא דאמר חצי חצי אבל אמר כזית משתיהן מצטרף ורבי אליבא דמאן אי אליבא דרבנן אפי' באחת מהן נמי [ג] אי אליבא דר' יוסי הדרא קושיין לדוכתיה לעולם אליבא דרבנן ולא תימא עד שיפגל בשתיהן אלא [ד] [אימא עד שיפגל] בשניהן ואפילו באחת מהן ולאפוקי מדר' מאיר [ה]דאמר מפגלין בחצי מתיר קמ"ל דלא אי הכי מאי לעולם אי אמרת בשלמא בשתיהן ובשניהן ורבי יוסי היא ולאפוקי מדר"מ ומדרבנן קאתי היינו דקאמר לעולם אלא אי אמרת רבנן ולאפוקי מדר"מ [ו] מאי לעולם ועוד הא אמר רב אשי ת"ש [ז]רבי [ח]אומר משום רבי יוסי [ט] [י]פיגל בדבר הנעשה בחוץ פיגל [יא]בדבר הנעשה בפנים לא פיגל כיצד היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ להזות מדמו למחר לא פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים היה עומד בפנים ואמר הריני מזה ע"מ להקטיר אימורין למחר ולשפוך שיריים למחר לא פיגל שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט ע"מ לשפוך שיריים למחר ולהקטיר אימורין למחר פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ לשפוך שיריים לאיפגולי מאי אילימא לאיפגולי דם מי מיפגל והתנן [יב]אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת נסכים ומנחת כהן משיח והדם אלא פשיטא לאפגולי בשר השתא ומה התם דלא חשיב ביה בבשר גופיה א"ר יוסי מיפגל הכא דחשיב ביה [יג] בזבח גופיה לא כ"ש [יד] דפיגל בירך ימין פיגל בירך שמאל ועוד האמר רבינא תא שמע הקומץ את המנחה לאכול שיריה או להקטיר קומצה למחר מודה רבי יוסי בזו שפיגל וחייבין עליו כרת להקטיר קומצה לאיפגולי מאי אילימא לאיפגולי קומץ קומץ מי מיפגל והתנן [טו] אלו דברים שאין חייבין עליהן משום פיגול הקומץ כו' אלא פשיטא לאיפגולי שיריים השתא ומה התם דלא חשיב בהו בשיריים גופיה

מיפגלי

מחלה זו. למתר: **שזה כשר.** להקטיר אימוריו ולאכול בשר דהא לא חישב אלא חלי אכילה בחלי מתיר: **אבל אמר כזית משתיהן.** דערבן לחלות במחשבתו ואמר בכל אחד ואחד מן הכבשים הריני שוחט ע"מ לאכול כזית משתיהן [למחר] מצטרפי: **ורבי אליבא דמאן.** דאמרה להא מתניתין דקתני לעיל [יג:] לעולם אינו חייב עד שיפגל בשתיהן בכזית בשתיהן אין באחד מהן לא: **אלא אליבא דרבי יוסי.** דאמרה דמצטרפות החלות: **והדרא קושיין לדוכתא.** דאי אמרת בשלמא יריכות חד גופא הוא כו' כדאמרינן לעיל (דף יג.): **לעולם אליבא דרבנן.** ודקשיא לך אפי' באחת מהן נמי לא תימא בשתיהן [1] דהא ודאי אפילו באחת מהן נמי: **אלא אימא עד שיפגל בשניהם.** יא] הכבשים ואפילו בכזית דשתט ב' כבשים ע"מ לאכול כזית מתלה אחת או מב' חלות אבל אם חישב בכבש אחד לאכול כזית אחד מן החלות ובשחיטת האחר לא חישב לא הוי פיגול דאין מפגלין בעבודת חלי מתיר: **ולאפוקי מדר"מ דאמר.** בסוף מתני' [1] מפגלין בעבודת חלי מתיר דקתני שתט אחד מן הכבשים לאכול שתי חלות למחר ר"מ אומר פיגול וחייבין עליו כרת. ואי קשיא הקומץ את המנחה אמאי פוסל במחשבתו הא עבודת חלי מתיר הוא דהאיכא נמי יב] לבונה תרין בקמיצה ודאי עבודה שלימה היא דהא ליכא קמיצה בלבונה תדע דהא בהקטרת קומץ אם חישב לאכול שיריים למחר פליגי רבנן ואמרי יג] כיון דאיכא נמי הקטרת לבונה לא חשיבא הקטרת קומץ לפגל דקתני מתניתין פיגול בהקטרת קומץ ולא בלבונה כו' (דף טז.) וחכ"א אין פיגול עד שיפגל בכל המתיר. ואי קשיא הא אוקימנא ברישא פירקין (לעיל יג.) לכ"ע יד] מפגלין בחלי מתיר דקתני הקומץ ע"מ להקטיר קומצה למחר מודה ר' יוסי כו' והרי לא חישב בזו אלא חלי מתיר על הקטרת קומץ ולא בלבונה דמי להא דהכא דהתם חישב על חלי מתיר בשעת עבודה שלימה והאי חישב בשעת חלי עבודה כגון שחיטת אחד מן הכבשים: טו] (כ) **לעולם.** משמע דמפיק ממילתא טובא: **ורבי יוסי היא.** דאמר במתניתין בשתיהן אין אכל בחתת טז] לא מפגלה חצילתה: **ולאפוקי מדר"מ.** דאמר מפגלין בעבודת חלי מתיר יז]מדקאמר הכא יח] ובשתיהן היינו דקאמר אפילו פיגול אף בשתיהן: **ולאפוקי נמי מדרבנן.** דאמרי במתניתין פיגל בחתת נתפגלה חצילתה יט)(מדקתני הכא ובשתיהן היינו דקאמר לעולם דמשמע לעולם אפי' פיגל בשניהן אין פיגול עד שיפגל אף בשתיהן: **פיגל בדבר הנעשה בחוץ כו'.** גבי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים כתיבי בתורת כהנים [לו סוף פרק יג] בפרשת פיגול בלו את אהרן[1] להזות מדמו על הפרוכת יח] הקטרת אימורין על מזבח החיצון: **לשפוך שיריים.** שיריי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון: **לאיפגולי מאי.** מה יאכל מאותו פר שיתחייב כרת משום פיגול: **לאיפגולי דם.** כלומר דהאי דקתני פיגל בדם קאמר שאם יאכל מן הדם בשוגג יתחייב ב' חטאות אחת משום כרת יט] דם ואחת משום כרת דפיגול: **הקומץ והלבונה.** דמנחת ישראל והקטרת כו' דכל הנך אין להם מתירין וקיימא לן (לקמן דף יח.) דאין פיגול אלא בדבר שיש לו מתירין או לאדם כגון שיריי מנחה שהקומץ ב] מתירן או למזבח כגון אימורי בהמה שדם מתירן ליקרב דנמרינן משלמים דכתיב בהו עיקר פיגול מה שלמים דבר שיש מתירין לאדם ולמזבח שוריקת דם מתיר האימורין ליקרב והכשר ליאכל אף כל דבר שיש לו מתירין או לאדם או למזבח לאפוקי הנך דאין אחר מתירן. ואי קשיא פשיטא דקומץ לא מיחייבי עליה כרת משום פיגול דהא כי אכיל מייתי פקע ליה פיגוליה שהרי לא קרב המתיר בא] מריח כגון שהותת האור ברוחו דלא חשיב כמאן דקרב כדאמרינן לקמן (דף כו:) קומץ מאימתי מתיר שייריה באכילה משהותת האור ברוחו דלא חשיב כשר אלא דלא חשיב בהו בשיריים גופיה

מיפגלי

פיגל בדבר הנעשה בפנים לא פיגל. הא דא"ר יוסי גופיה בפרק המקדש (גיטין נד: וסס) כה"ג ביום"כ יוכיח דכי אמר פיגול מהימן לאו דוקא אלא פסול וכי האי גוונא בפ"ק דזבחים (דף יד. וסס) ג) גמרא ר"ש מכשר בהילון דאמר ר"ש בן לקיש מודה ר"ש בהולכת מנחות הפנימיות כו' ופריך והאמר ר"ש כל שאינו על מזבח החיצון כו' ומשני מודה היה ר"ש לפסול מק"ו כו': **הקומץ** והלבונה. הקשה בקונט' פשיטא דקומץ לא מיחייב עליה כרת משום פיגול דהא אי אכיל מייתי פקע ליה פיגוליה שהרי לא קרב המתיר ותירץ כגון שהותת האור ברוחו בב] דחשיב כמאן דקרב כדאמר לקמן (דף כו:) מאימתי מתיר שייריה באכילה משהותת האור ברוחו ושקה לפי' דאי הותת האור ברוחו פקע פיגול ממנו ואפי' פגגיה מחיי אלתרעא ופגגא אסקי' למערבא ומשלה בו האור מסקינן ליה לכתחלה כדאמר בסוף פרק ב"ש בב] (זבחים דף מג:) ד): **והלבונה.** בפרק ב"ש (גם זה שם). מפרש משום דאין להם מתירין לאדם ולא למזבח ומ"ת ואהרי קומץ מתירה ואע"פ שיכול להקטירה קודם קומץ כדמוכח לעיל (דף יג:) קודם הקמילה מיהא אין להקטירה וי"ל דמ"מ לא הוי לבונה דומיא דשלמים דלבונה היא גופה מתיר שמתת שיריה באכילה ועיקר פיגול יליפין משלמים ואע"ג דשייך פיגול באימורים ה) דכתה דלא מקטרי אימורים כהנים בשר לא מצו אכלי מ"מ לא חשיבי מתיר כיון דאם נטמאו או נאבדו שרי בשר באכילה ועי"ל דלבונה אין לה מתיר בעבודת מזבח ולא הוי דומיא דשלמים שעבודת מזבח מתירן כגון זריקת דם ו): **מנחת** נסכים. בפ' ב"ש (ג"ז שם.) פי' הקונטרס דלא גרס מנחת נסכים משום דפליגי בה בסיפא דהך משנה בד] ה) (דבשר והדם) קתני והנסכים הבאים בפני עצמן דברי ר"מ וחכ"א אף בבאין עם הבהמה ובפני עצמן דקאמר היינו בין במתנדב נסכים כדאמרינן מתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום בין בבאין עם הבהמה כגון שהביא זבחו היום ונסכיו מבאן עד י' ימים ומיהו יש לישב הגירסא דמנחת נסכים מייני במתנדב מנחת נסכים בכל יום ונסכין הבאין בה] בפני עצמן מייני במביא זבחו היום ונסכיו מבאן עד י' ימים אבל קשה אלא היה לו להפסיק בדם והכי ה"ל למיתני והדם ומנחת נסכים ונסכים הבאין בפני עצמן ושמא אידי דתנא מנחת בהנים ומנחת כהן משיח תנא מיד מנחת נסכים:

הכתוב

ו א מיי' פי"ז מהלכות פסולי המקדש טו:
ז ב מיי' שם הלכה ה:
ח ג מיי' שם הלכה ד:
ט ד מיי' שם פי"ח הלכה ח:

שיטה מקובצת

ה) שיפגל בשתיהן אלא אימא עד שיפגל בשניהן ב) מדר' מאיר קא אתי ותו לא מאי: ג) ת"ש ר' אליעזר אומר: ד) פיגל. (דבחים דף מד ע"ב): ה) ביה בזביחה: ו) תיבות דפיגל בירך ימין פיגל בירך שמאל נמחק: ז) התנן. [שם דף מב ע"ב]: ח) פיגל בזו בלא: ט) משתיהן היכי מצטרפי: י) בשתיהן דמשמע דקאי אחלות: יא) בשניהן. וקאי אכבשים ואפילו כו': יב) נמי עבודת לבונה: יג) ואמרי דכיון: יד) דמפגלין בחצי: טו) הכבשים הס"ד ומה"ד מאי לעולם דמשמע: טז) באחת מהן לא: יז) מדקאמר הכא עד שיפגל בשניהן הס"ד והשאר נמחק: יח) הפרכת ולהקטיר הקטרת: יט) כרת דדם: כ) שהקומץ הוא המתירן או למזבח כגון אימורי בהמה שדם הוא המתירן: כא) המתיר כמצותו תריץ: כב) ברובו. עיין תוספות (זבחים דף מב ע"ב) וקשה דאמרינן בפרק ב"ש פיגול שהעלוהו על גבי מזבח פקע פיגולו ממנו בלא שלמים נמי ידעינן דאין בהן פיגול ואמר ר"י דאצטריך שפיר למגמר משלמים הס"ד אמינא מיד שנתקדש הקומץ בכלי הוי כאילו קרב המתיר כמצותו רבן לי קדוש כלי לקומץ כהקרבת קומץ לשירים לענין נותר וטמא שהרי לא יתחייב כלום על השירים בנותר וטמא עד שיקרב הקומץ ועל הקומץ הוא חייב בנותר וטמא מיד שנתקדש בכלי כדתנן במעילה (פ"ב) ואי אמינא דמשום פיגול נמי יתחייב מיד שנתקדש בכלי להכי אצטריך למגמר דאין הקומץ חייב כרת משום פיגול כלל. מהר"פ: כג) עי' תוס' (זבחים מ"ב ע"ב): כד) משנה דבחר והדם קתני: כה) בפני עצמן. גליון ולא נהירא דהא לקמן לא מצי לאשכוחי סיועא למילתא דרבא לא ממשנה ולא מברייתא ואי גרסינן ליה לייתיה מיניה סיועא עכ"ל התו"ח:

מיפגלי. בשר: **הכא.** פיגל בירך ימין דחשיב בבשר גופיה: ד] **כ"ש.** דמיפגלא אף של שמאל: ה]**לאיפגולי מאי.** כלומר מי יתפגל במחשבה זו שיהיו חייבין כרת באכילתו: **אלא א"ר יוחנן.** ליתא לרב הונא ואם פיגל ביימין פיגל בשמאל דהא חזינן אפי' לא חישב אלא בדם נתפגל בשר וגבי חלות ה"ט דרבי יוסי דאמר במתניתין ה] דתרי גופי ניהו ואם פיגל בזו לא נתפגלה זו ולעיל קתני בשתיהן בכזית דמשמע מדמצטרפות דחד גופא הוא ניהו: **הכתוב עשאן גוף אחד והכתוב עשאן ג' גופין.** הכתוב עשאן גוף אחד דמעכבי אהדדי דאין זו כשרה בלא זו דכתיב (ויקרא כג) שתים שני עשרונים דמשמע שתים ולא אחת וכתיב (שם) שלא תהיינה וכל הויה עיכובא ואותו כתוב עצמו עשאן שני גופים מדכתיב שתים דמשמע דכל אחת לישתה ועריכתה בפני עצמה הלכך ערבינהו דאמר כזית בין שתיהן מתערבין ומצטרפין דהכתוב עשאן גוף אחד: **פלגינהו.** דאמר ע"מ לאכול מן האחת ולא עירב מביתה עמה: **מפלגי.** ואין מביתה פיגול ו] דהרי הכתוב עשאן שני גופים. יש לשונות אחרים בהלכה זו אבל זו עיקר: **פיגל בלחמי תודה.** שהן ארבעה מינים ופיגל באחד מן המיינים מי פליגי רבי יוסי ורבנן בהא אם נתפגלו האחרים או לא מי אמרינן כיון דזבח אחד מתירין כחד דמיין או דלמא כיון דלאו חד מינא הוא פליג רבי יוסי: **במנחת מאפה.** שיש בה שני מיני ה' חלות וה' רקיקין כדאמר בפרק ז] ה)תמורה (לקמן דף מז) ולגיגא דר"ש קנסיב ח] להו מהו מי אמר הואיל וקומץ אחד לשניהם לא פליג רבי יוסי ואם פיגל בחלות נתפגלו רקיקין או דלמא כיון דשני מיינין ט] פליג: **וכן אתה אומר.** דהכא נמי פליג: **בשעה שחיטה כו'.** אסתם זבח קאי(ו). שחיטה וזריקה מתירין נינהו י] שחיטה קדשה לדם כדאמר בשילהי פירקין (דף טז:) ואמר התם הכא לקדש כבא להתיר דמי וזריקה מתרת הבשר: **קבלה והולכה.** דלאו מתירין נינהו לא מצטרפין דקבלה איזה מתרת דאיזה אלא לצורך זריקה(ז) : שחיטה וזריקה מרחקי אהדדי ומצטרפין וכ"ש קבלה והולכה דמקרבן: **אין מצטרפין.** שתים מהן ביחד אם חישב בזו על חלי זית ובזו על חלי זית: **הא רבי הא רבנן.** הא דתני אין מצטרפות רבי היא: **חלי מזיר וחלי אכילה.** כגון בבשר הוי חלי מתיר ולא חישב עליו אלא בחלי אכילה: **כולו מזיר וחלי אכילה.** כגון שחיטה דכולו מתיר בדם וזריקה דכולו מתיר בבשר: **מי שמעת ליה.** דאם חישב בזו בחלי זית ובזו בחלי זית דאין מצטרפין: **ולא איים ליה** לרבי כולו מזיר וחלי אכילה. מצטרפין לפיגול: **ליגזר חלי מזיר וחלי אכילה.** דליפסול אלו כולו מתיר וחלי אכילה דכרת הוא: **דהא רבי יוסי גזר.** במתני' (לעיל דף יג.) בהקומץ את המנחה ע"מ להקטיר לבונתה למחר ואמר פסול ואע"ג דאין בו פיגול דגזר ליה אטו פיגול: **ורבנן.** נמי במתניתין דקתני פיגל בהקטרת קומץ ע"מ לאכול שייריה למחר ולא פיגל בהקטרת לבונה: **ר"מ אומר פיגול.** הן השייריה דאיתי ליה מפגלין בשעת עבודת חלי מתיר: **והא"א אין בו כרת הא.** כרת הוא דליכא אבל פסול הוא מלאכול דגזרינן אטו כרת ורבי אומר לעיל (עמוד א) בהדיא בשר: **קומץ דלבונה אטו הקטרת קומץ דמנחה.** דדמו להדדי וקומץ ע"מ להקטיר קומצה למחר מודה רבי יוסי דפיגול הוא: **ורבנן נמי** יא] **דגזרי.** דתפסול מנחה במחשב בשייריה בשעת הקטרת קומץ יב]: **דמנחה חוטא.** דהתם עבודה שלימה היא ומפגלת: **לבונה.** נמי מחשב אשייריה בשעת הקטרת לבונה יג] הא"ט דפסלי רבנן למנחה גזרה אטו מחשב בהקטרת לבונה בזיכין דהתם פיגול גמור הוא שאין הקטרה אלא היא: **בבש"ד].** דאמרי רבנן במתני' [טז.] שחט אחד מן הכבשים לאכול ב' חלות למחר או הקטיר אחד מן הבזיכין לאכול שני סדרים למחר דקאמרי רבנן אין בו כרת הא פסול איכא דגזרינן אטו בבש חבירו שלא ישחוט שניהם במחשבה דהתם פיגול בכל המתיר וכן בבזיכין כולהו הכי גזירות טו] דליכא בעלמא דדמי להו הוי פיגול: **אכל הכא.** בחלי מתיר וחלי אכילה דרבי מי איכא חלי מתיר וחלי אכילה בעלמא פיגול דגזור הכא אטו התם: **מש"ה הוא.** דמשכחי פיגול דדמי להו: **דקתני סיפא.** דמתני' [טז.] דפיגל בקומץ ולא בלבונה מודים מכמיס כו' שאם טו] חישב בקומץ או בהקטרת קומץ פיגל בשייריה: **הא קא משמע לן דטעמא.** דפסלי רבנן במחשב בשעת הקטרת קומץ דמנחת נדבה משום הכי הוא דליכא יז] דמנחת חוטא דדמי ליה שהם מודים שהוא פיגול: **מתני' שאין קרבן ליכור חלוק.** הכי מסקינא דגמרא [טו.] תלמוד ערוך יח] בפיו של רבי יהודה שנאמר מרבותיו שאין קרבן ליכור חלוק ואם נפסל חלי נפסל כולו: יט] **גמ' לפני זריקה.** נטמאת אחת מן החלות של עלרת ונלחם הפנים לפני הקטרת בזיכין: כ] **אכל לאחר זריקה.** דזריקה מעלייתא הוא ו](הולי) דבכי הכל כו':

רבנן

הכתוב עשאן גוף אחד. דכתיב (ויקרא כג) תביאו לחם תנופה והכתוב עשאן שני גופין דכתיב (שם) שתים שני עשרונים וסדריס לחם ספיים יעפינו משמי הלחם אפי' למאן דלא יליף מלתא ממלתא דהכא דמו מהדדי טפי כא]: **פיגל בלחמי תודה מהו.** הוא הדין דהוה מלי למבעי ברקיקי מזיר שיש שני מיינין: **שחיטה** וזריקה תרוייהו מתירין הן. פירש בקונטרס שהשחיטה מקדשת את הדם ואמרינן בסוף פירקין דבא לקדש כבא להתיר דמי וא"ת קבלה נמי מקדשת את הדם בכלי שרת ולאו פירכא היא דדם סכין מקדשת ליה כדאמרינן בסוף פירקין: רבנן

דמקרבן איני והא תני לוי ארבע עבודות אין מצטרפות לפיגול שחיטה וזריקה קבלה והולכה אמר רבא ל"ק הא רבי הא רבנן דתניא השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה וכן חבירו לאכול חצי זית מחלה זו רבי אומר אומר אני שזה כשר א"ל אביי אימר דשמעת ליה לרבי חצי מתיר וחצי אכילה כולו מתיר וחצי אכילה מי שמעת ליה א"ל רבא בר רב חנן לאביי ואי אית ליה לרבי כולו מתיר וחצי אכילה לגזור חצי מתיר וחצי אכילה אטו כולו מתיר וחצי אכילה דהא רבי יוסי גזר ורבנן גזרי ר' יוסי גזר דתנן להקטיר לבונתה למחר רבי יוסי אומר פסול ואין בו כרת והכ"א פיגול וחייבין עליה כרת ורבנן נמי גזרי ג]דתנן פיגל בקומץ ולא בלבונה לבונה ולא בקומץ ר"מ אומר פיגול וחייבין עליו כרת והכ"א אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר א"ל הכי השתא בשלמא התם גזר רבי יוסי קומץ דלבונה אטו קומץ דמנחה רבנן גזרי קומץ אטו קומץ דמנחת חוטא ולבונה אטו לבונה הבאה בבזיכין ג] כבשים נמי כבש אטו כבש חבירו בזך אטו בזך חבירו אלא הכא מי איכא חצי מתיר וחצי אכילה בעלמא דליקום וליגזר הכי נמי מסתברא דטעמא דרבנן מש"ה הוא דקתני סיפא מודים חכמים לר"מ במנחת חוטא ומנחת קנאות שאם פיגל בקומץ שפיגול וחייבין עליה כרת שהקומץ הוא המתיר הא למה לי למיתנא כלל פשיטא מי איכא מתיר אחרינא אלא לאו הא קמ"ל דטעמא דקומץ משום דאיכא קומץ דמנחת חוטא דדמי ליה: **מתני'** ג]נטמאת אחת מן החלות או אחד מן הסדרים רבי יהודה אומר שניהם יצאו לבית השריפה שאין קרבן ציבור חלוק וחכמים אומרים ד]הטמא בטומאתו והטהור יאכל: **גמ'** א"ר אלעזר מחלוקת לפני זריקה אבל לאחר זריקה דברי הכל הטמא בטומאתו והטהור יאכל ולפני זריקה במאי פליגי אמר רב פפא בציץ מרצה על אכילות קא מיפלגי

רבנן

לרבי כולו מזיר וחלי אכילה. מצטרפין לפיגול: **ליגזר חלי מזיר וחלי אכילה.** דליפסול אטו כולו מתיר וחלי אכילה דכרת הוא: **דהא רבי יוסי גזר.** במתני' (לעיל דף יג.) בהקומץ את המנחה ע"מ להקטיר לבונתה למחר ואמר פסול ואע"ג דאין בו פיגול דגזר ליה אטו פיגול: **ורבנן.** נמי במתניתין דקתני פיגל בהקטרת קומץ ע"מ לאכול שייריה למחר ולא פיגל בהקטרת לבונה: **ר"מ אומר פיגול.** הן השייריה דאיתי ליה מפגלין בשעת עבודת חלי מתיר: **והא"א אין בו כרת הא.** כרת הוא דליכא אבל פסול הוא מלאכול דגזרינן אטו כרת ורבי אומר לעיל (עמוד א) בהדיא בשר: **קומץ דלבונה אטו הקטרת קומץ דמנחה.** דדמו להדדי וקומץ ע"מ להקטיר קומצה למחר מודה רבי יוסי דפיגול הוא: **ורבנן נמי** יא] **דגזרי.** דתפסול מנחה במחשב בשייריה בשעת הקטרת קומץ יב]: **דמנחה חוטא.** דהתם עבודה שלימה היא ומפגלת: **לבונה.** נמי מחשב אשייריה בשעת הקטרת לבונה יג] הא"ט דפסלי רבנן למנחה גזרה אטו מחשב בהקטרת לבונה בזיכין דהתם פיגול גמור הוא שאין הקטרה אלא היא: **כבש"ד].** דאמרי רבנן במתני' [טז.] שחט אחד מן הכבשים לאכול ב' חלות למחר או הקטיר אחד מן הבזיכין לאכול שני סדרים למחר דקאמרי רבנן אין בו כרת הא פסול איכא דגזרינן אטו בבש חבירו שלא ישחוט שניהם במחשבה דהתם פיגול בכל המתיר וכן בבזיכין כולהו הכי גזירות טו] דליכא בעלמא דדמי להו הוי פיגול: **אכל הכא.** בחלי מתיר וחלי אכילה דרבי מי איכא חלי מתיר וחלי אכילה בעלמא פיגול דגזור הכא אטו התם: **מש"ה הוא.** דמשכחי פיגול דדמי להו: **דקתני סיפא.** דמתני' [טז.] דפיגל בקומץ ולא בלבונה מודים מכמיס כו' שאם טו] חישב בקומץ או בהקטרת קומץ פיגל בשייריה: **הא קא משמע לן דטעמא.** דפסלי רבנן במחשב בשעת הקטרת קומץ דמנחת נדבה משום הכי הוא דליכא יז] דמנחת חוטא דדמי ליה שהם מודים שהוא פיגול: **מתני' שאין קרבן ליכור חלוק.** הכי מסקינא דגמרא [טו.] תלמוד ערוך יח] בפיו של רבי יהודה שנאמר מרבותיו שאין קרבן ליכור חלוק ואם נפסל חלי נפסל כולו: יט] **גמ' לפני זריקה.** נטמאת אחת מן החלות של עלרת ונלחם הפנים לפני הקטרת בזיכין: כ] **אכל לאחר זריקה.** דזריקה מעלייתא הוא ו](הולי) דבכי הכל כו':

רבנן

עין משפט נר מצוה

א מיי' פי"ז מהלכות פסולי המוקדשין הלכה יב:

יא ב ג מיי' פי"ד מהל' פסולי המוקדשין הלכה י:

יב ד מיי' פ"ט מהלכות תמידין ומוספין הל' ט:

[ופי"ז מהלכות פסולי המוקדשין הל' יג]:

שיטה מקובצת

א] במנחת מאפה מהו. גליון במנחת מאפה שהיה עושה מהם פתיתין ואח"כ קומצן מידו מי אמרינן כיון דקומץ לשניהם כחד דמי ומודה ר' יוסי או דלמא כיון דיש בה שני מינים רקיקין ורבוכה פליג ר' יוסי דאותה החלה שחישב עליה פיגול אם היא ניכרת ואם אינה ניכרת ספק כרת בכולן. תו"ח: **ב]** בר מערבא אות מ' נמחק:

ג] בבזיכין כבש נמי אטו כבש חבירו: **ד]** מה"ד לא ב"ש:

ה] במתניתין תרי גופי ניהו כר' לא נתפגל זו ולעיל קתני כר' דמצטרפות דחד גופא ניהו: **ו]** פיגול דהכתוב עשאן: **ז]** בפ' כל המנחות באות מצה. ס"א דכל המנחות באות עשר עשר ומחבת ומרחשת עשר חלות ממין אחד וזו מנחת מאפה משני מינין אתו כר':

ח] קנסיב לה דאמר מביא מחצה חלות ומחצה רקיקין:

ט] מינין הויא פליג:

י] דשחיטה מקדשה:

יא] דגזרי דתפסל ראות ר' נמחק: **יב]** קומץ גזירה אטו מחשב בשעת הקטרת קומץ דמנחת: **יג]** לבונה וה"ט דפסלי כו' בהקטרת לבונה דבזיכין: **יד]** כבש נמי דאמרי: **טו]** משום דאיכא: **טז]** שאם פיגל בקומץ בהקטרת קומץ חישב בשיריים ותיבות חישב בקומץ או בהקטרת קומץ פיגל בשיריים נמחק:

יז] דאיכא קומץ דמנחת:

יח] ערוך הוא: **יט]** תיבות גמרא לפני זריקה נמחק:

כ] מה"ד גמ' אבל כו':

כא] טפי. ורש"י לא פירש כן:

מסורת הש"ס

א) תוספתא דזבחים פ"ב ה"ג (זבחים לא), **ב)** (לקמן מז.), **ג)** פסחים עט., **ד)** שיך לע"ל], **ה)** [כל המנחות דף סג.], **ו)** קדי הם"ד. ל"ק, **ז)** ל"ק מ"ז,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קבלה וכו' זריקה הם"ד ואח"כ מ"ה הגך דמרחקין שחיטה:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה הכתוב וכו' מלתא ממלתא. לעיל דף ח ע"א:

מוסף רש"י

לאכול חצי זית מחלה זו וחצי זית מחלה זו. למתר שזה כשר. להקטיר אימוריו ולאכול בשר דהא לא חישב אלא חלי מתיר (לעיל ע"א). פיגל בקומץ ולא בלבונה. בהקטרת קומץ חישב על השייריה (לקמן סז.) בהקטרת המנחה שני מתירין יש, הקומץ והלבונה, ואם הקטיר את האחד במחשבת פיגול ואכלו בשעתיקה (זבחים מא.) כלומר חישב בהקטרת האחד על מנת לאכול מן השייריה למחר (פסחים סג.). עד שיפגל בכל המתיר. והקטרת אחד מהן חלי מתיר הוא דליכא נמי הקטרת מבילו (להלן סז.).

ו) תוספתא דזבחים פ"ב ה"ג (זבחים לא), **ז)** (לקמן מז.), **ח)** שיך לע"ל], **ט)** [כל המנחות דף סג.], **י)** קדי הם"ד. ל"ק, **יא)** ל"ק מ"ז,

רבנן סברי הציץ מרצה על. טומאת אכילת כהנים למיהוי זריקה שמזרקה יא) עליהן זריקה מעלייתא ומיהו כי מרצה ציץ למיהוי קרבן מעליא אבל טמא לא משמתי בתמילה דעבר יב) ליה בלאו מוהכשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל (ויקרא ז): **ור' יהודה סבר אין הציץ מרצה.** והוה ליה אמי טמא כאבוד ושרוף ולא מהניא זריקה כה) לטהור אע"ג דרבי יהודה ס"ל בפ' כילד עולין (פסחים עז.). טומאה הותרה בציבור ולא מיבעי ליה לרבנן מ) דמתר הוא בציבור לא מהניא להאי טמא למיסרייה באכילה הוא הדין נמי דלא מהניא למיסרייה לטהור כ) לענין היתר אכילה לא מהניא ולא הוא כריצוי ליה ולמ"ד מרצה מהניא לטהור ולא מהניא לטמא: **והא** עולין **דציץ מרצה כו'.** ואפי' למ"ד בפ' כילד עולין (שם עז.): אין הציץ מרצה על העולים הנ"מ ביחיד אבל בציבור מודה דציץ מרצה על העולין: **ופליגי.** כמ) משמע דאי משכח כ) תנאי דציץ מרצה על העולין הוה ניחא ליה ולכאורה כ"ש שייסה יעבו בטומאה קסבר דציץ מרצה על העולין ומתניתין קסבר אין הציץ מרצה על אכילת ורבנן דאמרי טמא בטומאתו וטהור בטהרתו קסברי אין הציץ מרצה על העולין ומתניתין קסברי הציץ מרצה על אכילות: **רבי** יהודה **אומר אפי' שבט אחד חלוק.** אף על גב דרבי יהודה ס"ל בפ"ק דיומא (דף ז.): דטומאה הותרה בציבור מ"מ איצטריך ליה טעמא דאין קרבן ציבור חלוק בפסח כיון דיש בה אכילה כדמוכח התם: **והא מאי ציץ מרצה איבא.** פי' הא אין הציץ מרצה על טומאת הגוף כדפי' בקונט' ולקמן בהקומץ רבה (דף כה.) עון הקדשים הוא נושא ולא עון המקדישי' ובפרק שני דזבחים (דף כג.) נמי אמרינן בהדיא דאין הציץ מרצה על טומאת הגוף והא דאמר בפ' כילד עולין (פסחים עז.) דלמ"ד טומאה דחויה בעיא ליה לרבוי היינו לטומאת בשר דמהני ליה לאבוד לטומאת הגוף דלא מהני ליה אפי' בלא ליה: **מנין** לאחמי תודה כו'. לקמן בפ' התודה (דף פ.) עיקר מילתא: **לחם** איקרי תודה תודה **לא** איקרי לחם. מהאי טעמא מיתרלא מה שמקשים ט) בפ' הערל (יבמות עב.): דיש במעשר וביכורי' משא"כ בתרומה מ"ט דלא ילפינן מ) (ביכורים מתרומה) אע"ג דאיתקוש דדרשינן (פסחים לו.): ותרומת ידך אלו הביכורים דביכורים איקרו תרומה תרומה לא איקריא ביכורים והא דמקיש להו בפרק העור והרוטב (חולין קכ.): התם אסמכתא בעלמא אמר ט): **המפגל** אין מתפגל כו'. פירוש לאותו שאתה ר"ל שהוא מפגל אתה מודה שאין מתפגל וכדיש מכות (דף ב.) רוצה לומר ק"ו כי האי גוונא גבי מעידין אנו באיש פלוני שהוא בן גרושה ונמצאו זוממין דאין אומרים יעשה זה בן גרושה תחתיו משום דאמרינן ק"ו ומה המחלל אין מתחלל בא לחלל ולא חילל אינו דין שלא יתחלל ופריך רבינא ל"כ ביטלת תורת עדים זוממין ומה הסוקל אינו נסקל הבא לסקול ולא סקל אינו דין שלא יסקל ואע"ג דהכא מתקייים הק"ו לענין עדים זוממין שאני משום טעמא דל"כ ביטלת תורת עדים זוממין ומה הסוקל כו' פי' משום דקיים לן הרגו אין נהרגין משום דדרשינן כאשר זמם ולא כאשר עשה כך פי' שם בקונט' וקשה ל"כ אמאי נקט שקילה יותר משאר מיתות ופירש ר"ת ומה הסוקל דרוחא לעולם קטיף אפי' הרג את חבירו בחנם ועוד נראה דק"ו הכהא לא דמי לגהוה ט) דבא לפגל הכא היינו לחם שבא לפגל חצי זית של תודה ע"י שיצטרף לפוסלה ולא פיגל שאינו מצטרף לפוסלה אינו ומה י) כ) (תודה) המפגל אין מתפגל הבא לפגל ולא פיגל אינו דין שלא יתפגל ומי אמרינן קל וחומר כי האי גוונא והתניא מעשה באחד

שזרע

רבנן סברי הציץ מרצה על אכילות. לא למיסרייה לטמא באכילה כז) אלא לענין דלא הוי אפי' טמא כאבוד ושרוף אלא משום דטהור לענין דשריא זריקה לאידך דטהור גמור: **ורבי** יהודה סבר אין הציץ מרצה. והוה ליה אמי טמא כאבוד ושרוף ולא מהניא זריקה כח) לטהור אע"ג דרבי יהודה ס"ל בפ' כילד עולין (פסחים עז.). טומאה הותרה בציבור ולא מיבעי ליה לרבנן מ) דמתר הוא בציבור לא מהניא להאי טמא למיסרייה באכילה הוא הדין נמי דלא מהניא למיסרייה לטהור כ) לענין היתר אכילה לא מהניא ולא הוא כריצוי ליה ולמ"ד מרצה מהניא לטהור ולא מהניא לטמא לענין: **והא** עולין **דציץ מרצה כו'.** ואפי' למ"ד בפ' כילד עולין (שם עז.): אין הציץ מרצה על העולים הנ"מ ביחיד אבל בציבור מודה דציץ מרצה על העולין: **ופליגי.** כמ) משמע דאי משכח כ) תנאי דציץ מרצה על העולין הוה ניחא ליה ולכאורה כ"ש שייסה יעבו בטומאה קסבר דציץ מרצה על העולין ומתניתין קסבר אין הציץ מרצה על העולין: **רבי** יהודה **אומר אפי' שבט אחד חלוק.** אף על גב דרבי יהודה ס"ל בפ"ק דיומא (דף ז.): דטומאה הותרה בציבור מ"מ איצטריך ליה טעמא דאין קרבן ציבור חלוק בפסח כיון דיש בה אכילה כדמוכח התם: **והא מאי ציץ מרצה איבא.** פי' הא אין הציץ מרצה על טומאת הגוף כדפי' בקונט' ולקמן בהקומץ רבה (דף כה.) עון הקדשים הוא נושא ולא עון המקדישי' ובפרק שני דזבחים (דף כג.) נמי אמרינן בהדיא דאין הציץ מרצה על טומאת הגוף והא דאמר בפ' כילד עולין (פסחים עז.) דלמ"ד טומאה דחויה בעיא ליה לרבוי היינו לטומאת בשר דמהני ליה לאבוד לטומאת הגוף דלא מהני ליה אפי' בלא ליה: **מנין** לאחמי תודה כו'. לקמן בפ' התודה (דף פ.) עיקר מילתא: **לחם** איקרי תודה תודה **לא** איקרי לחם. מהאי טעמא מיתרלא מה שמקשים ט) בפ' הערל (יבמות עב.): דיש במעשר וביכורי' משא"כ בתרומה מ"ט דלא ילפינן מ) (ביכורים מתרומה) אע"ג דאיתקוש דדרשינן (פסחים לו.): ותרומת ידך אלו הביכורים דביכורים איקרו תרומה תרומה לא איקריא ביכורים והא דמקיש להו בפרק העור והרוטב (חולין קכ.): התם אסמכתא בעלמא אמר ט): **המפגל** אין מתפגל כו'. פירוש לאותו שאתה ר"ל שהוא מפגל אתה מודה שאין מתפגל וכדיש מכות (דף ב.) רוצה לומר ק"ו כי האי גוונא גבי מעידין אנו באיש פלוני שהוא בן גרושה ונמצאו זוממין דאין אומרים יעשה זה בן גרושה תחתיו משום דאמרינן ק"ו ומה המחלל אין מתחלל בא לחלל ולא חילל אינו דין שלא יתחלל ופריך רבינא ל"כ ביטלת תורת עדים זוממין ומה הסוקל אינו נסקל הבא לסקול ולא סקל אינו דין שלא יסקל ואע"ג דהכא מתקייים הק"ו לענין עדים זוממין שאני משום טעמא דל"כ ביטלת תורת עדים זוממין ומה הסוקל כו' פי' משום דקיים לן הרגו אין נהרגין משום דדרשינן כאשר זמם ולא כאשר עשה כך פי' שם בקונט' וקשה ל"כ אמאי נקט שקילה יותר משאר מיתות ופירש ר"ת ומה הסוקל דרוחא לעולם קטיף אפי' הרג את חבירו בחנם ועוד נראה דק"ו הכהא לא דמי לגהוה ט) דבא לפגל הכא היינו לחם שבא לפגל חצי זית של תודה ע"י שיצטרף לפוסלה ולא פיגל שאינו מצטרף לפוסלה אינו ומה י) כ) (תודה) המפגל אין מתפגל הבא לפגל ולא פיגל אינו דין שלא יתפגל ומי אמרינן קל וחומר כי האי גוונא והתניא מעשה באחד

שזרע

ט) [פסחים עז.], כ) [פסחים פ. הוריות ה.], ג) לקמן פ:, ד) נ"ק מ"ז, ה) ס"ל מינו, ו) נ"ל אין מניעו בשני שניהם עמאים. נ"ק, ז) הס"ד. נ"ק, ח) נ"ק מ"ז, ט) [ויקרא ז], י) [משום דהוקקו זה עם זה בתעופה אבל בתעופה לא הוקקו אימא כי מפגל בתודה לא מפגל בחלות גרידא], כ) תודה הס"ד ואמ"כ מה"ד ממנה כו' מיבעיא הס"ד ואמ"כ מה"ד לאיפגולי לחם דשייך בתמצה תודה והס"ד כל"ל. נ"ק, ל) נ"ל דמייע, מ) דמאי דהותרה בלבור. נ"ק, נ) וכיון דלענין כו' מהניא דלא הוי כו'. נ"ק, ס) תנא דאין מקיף כו'. נ"ק, ע) דאמרי' בפרק. נ"ק, פ) תרומה מבכורים. נ"ק, צ) [עי' תוס' יומא עג.: ד"ה טעונין], ק) ק"ו דבא. נ"ק,

תורה אור השלם

1. אם על תודה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן: ויקרא ז יב

הגהות הב"ח

(א) גמ' לחם איקרי תודה אבל תודה: (ב) רש"י ד"ה מ"ט וכו' לחם הס"ד ואמ"כ מ"ה והקריב וגו' מדהוה ליה:

מוסף רש"י

אין הציץ מרצה על אכילות. על טומאה שנגעה בכשר ובשיני מנחה הנאכלים אלא על טומאת הדם וקמלים (פסחים עז.). **יעשו בטומאה.** אף טהורין אם ילמו (שם פ.). **מנין ללחמי תודה שנקראו תודה.** דכתיב התודה חלות אלכ כי אמר מעות אלו לתודה הרי לחם בכלל דהא נמי תודה איקרי תודה לא מעות אלו אלא לחמי תודה הוא איקרי לחם. וכי אמר מעות אלו אלחמי תודה לא הוה תודה אלחמו אם דהא לא איקרי לחם (להלן פ:).

שיטה מקובצת

ב) אין הציץ מרצה. הקשה ה"ר שמואל מאיידרא ז"ל דא"כ איך הכבשים מוחרים באכילה דהא אמרינן לקמן דאם אבד מן החלות אבדו הכבשים והא משמע דהכבשים מותר באכילה דהא לא פליגי אלא בחלות אבל בכבשים מודו דנאכלים וצריך עיון ע"כ: ג) שניהם יעשו בטומאה. וה"ה אפילו אין ציץ מרצה הוה מצי פריך שהרי בלי ריצוי ציץ טומאה הותרה בצבור והוה הקטרה מעליא אלא ה"ק כלומר הכא לא שייך למימר טעמא דר' יהודה משום דאין הציץ מרצה עכ"ל תוי"ח. ובתוס' אחרות כתוב והא עולין דציץ מרצה כו' וקשה דמשמע הא אי אמרינן דאין הציץ מרצה ניחא ואמאי היכי אמרינן שניהם יעשו בטומאה וכי מותר לטמא הטהור בידים וי"ל דהא מילתא דהכא לא מתוקמא במסקנא דשמעתין: ג) אפילו שבט אחד טמא כו'. פ"ה דקסבר ר"א שבט אחד אקרי קהל וא"ת א"כ למה לי טעמא דאין קרבן צבור חלוק תיפוק ליה [דטומאה הותרה בצבור וי"ל דת"ק סבר] דצבור שנטמא יעשו אלו לעצמן ואלו לעצמן ואתא ר"י למימר טהורים יעשו בטומאה לפי שאין קרבן צבור חלוק תוי"ח. ובתוס' אחרים כתוב אפילו שבט אחד כו' דס"ל שבט אחד מיקרי צבור והכא מאי איכא ציץ מרצה ונהי דס"ל לר"י נמי דשבט ציבור מיקרי מ"מ הטהור אמאי אחריהן לעשות בטומאה בשלמא אם רוב ישראל טמאין דין הוא שימשכו המיעוט אחר הרוב אבל אחד השבט אין הדין שימשכו אחריהן ורש"י פי' מאי איכא ציץ מרצה הא אין הציץ מרצה על טומאת הגוף וקשה ואי הוה הציץ מרצה על טומאת הגוף מאי הוה ניחא ליה ה"נ הוה קשיא ליה אמאי יעשו הטהורים בטומאה ואומר דבינו

יג א מיי' פי"ז מהלכות פסולי"מ הלכה ז:

יד ב מיי' שם הלכה ח:

שיטה מקובצת (המשך)

שמשון דה"ם מאי איכא ציץ מרצה מאי שייך כאן האי טעמא דר"י דריצוי הציץ (וה"ג) [והכי קא] אמרינן והא עולין דלא שייך כאן טעמא דריצוי ציץ: ד) שאין קרבן צבור: ה) והכא מאי הציץ מרצה איכא פ"ה שהרי אין הציץ מרצה על טומאת גברא וא"ת אפי' יהיה הציץ מרצה מאי פריך ואמאי יעשו הטהורים בטומאה וכי מותר לטמא הטהור אלא נ"ל דהכי פריך מאי ציץ מרצה שייך כאן שהרי פסח אינו מרצה בריצוי ציץ וא"כ ע"כ טעמא דר"י לאו משום דציץ מרצה אלא משום דאין קרבן צבור חלוק כדפרש ואזיל ר' יוחנן. תו"ה: ו) תלמוד ערוך: ז) גלל לחם: ח) לחם גלל כבשים ואין כבשים גלל לחם: ט) ממנה ומלחמה מבעיא. קצת קשה דאין זה קו"ח דלמא ממנה ומלחמה עדיף מכולו לחם כדאשכחן לעיל גבי שתי יריכות דאין בו כרת עד שיתפגל בשתיהן בכזית וכולו מאחת לא נתפגלה. תו"ה: י) ומה המפגל אין מתפגל כו'. תימה אמאי לא מקשה כמו כן במתניתין דתודה מפגל את הלחם כו' ומה תודה המפגל אינו מתפגל הבא לפגל ולא פגל דהיינו לחם אינו דין שלא יתפגל וי"ל דלפ"ה ניחא דפ' ומה המפגל שבא לסייע לפגל אבל בתודה דמתניתין אין הלחם מסייע ליה שהרי היא עצמה לבד מתפגל עכ"ל תו"ח. ובתוס' אחרות תירצו בלשון זה וי"ל דהכי פריך אינו דין שלא יתפגל בצירוף המפגל אחרי שלא נתפגל אבל במתניתין אין התודה צריכה לצירוף הלחם ואין לומר מקו"ח עכ"ל עוד כתוב ומה המפגל אינו מתפגל וא"ת סוף הקו"ח סותר את תחלתו דאם אינו מתפגל הלחם מה הזכה מפגל וי"ל דפריך למסקנא כלומר לדברך שאתה אומר הלחם מפוגל וכיוצא בו לעיל גבי טרפה. תו"ה: יא) שנזדקה עליה: יב) דעבר עליה בלאו והכשר: יג) על טומאה שנגעה: יד) בטומאה יגיעם זה: טו) ואפילו אין מגיעו בשניהן: טז) פסח שני הס"ד ומה"ד הכא מאי ריצוי ציץ איכא הא אין ציץ מרצה על טומאת הגוף כגון הך טומאה דשבט הס"ד ומה"ד תלמוד ערוך ותיבות ר' יהודה נמחק: יז) חלות הא קמ"ל דתודה נמי היינו חלות הלכך כי מפגלת תודה מפגל נמי חלות הס"ד ומה"ד איפכא נמי כי מפגל לחם תפגל תודה הס"ד ומה"ד לחם איקרי תודה כדכתיב התודה חלות דשמעת תודה ותיבות תודה שלמיו נמחק: יח) הבהמה בכלל: יט) תודה מקדש: כ) התודה על חלות לחם חמץ: כא) התכלת הס"ד ומ"ה בתנופה תודה: כב) והניף הכהן אותם על הלחם וגו': כג) כבשים מפגלי לחם משום דהוקקו זה עם זה בתנופה אבל תודה דלא הוזקקו אימא כי מפגלי תודה לא מפגלי: כד) מחשבה גמורה דלא: כה) מה"ד אלא לאיפגולי א) דשייר במחשבת תודה קא מבעיא ליה הס"ד: כו) לפגל את התודה ולא פגל אינו: כז) באכילה דעבר עליה בלאו והכשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל: כח) זריקה

אפילו לטהור באכילה וא"ת לר"י למה לי ריצוי ציץ הא אית ליה בכיצד צולין [טומאה התורה בצבור] וי"ל דה"מ בצבור אבל ביחיד לא וא"ת כיון דחשבינן לר"י הטומאה כאילו נאבדו הכבשים נמי היכי מתאכלי הא אמר לקמן אבד מקצת הלחם קודם זריקה אבדו הכבשים וצ"ע לפי מאי דס"ד השתא אבל לפי המסקנא ניחא דפלוגתא לא יעמוד. תוספות מהר"ש: כט) ופליגי. הלשון קשה דמשמע דאי משכח תנאי דציץ אינו מרצה על העולין כו'

א) נראה דל"ל לאיפגולי לחם דשייך במתאבת תודה קא מבעיא כו'.